

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๓๘๑
วันอังคาร ที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายจรูญ สิมเสถียร	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกฤษณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายเจียรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๐. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๑. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๒. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๓. พลตรี วีระ โรจน์นาค	กรรมการ
๑๔. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๕. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๖. นายอัชพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๗. พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๘. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๙. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย

(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายวราห์ เห่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายนาถะ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา

๒. นางสาววิลาวรรณ ร่ารื่น

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการ ๓

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสุภัทรา เชื้อรอด

๒. นางชื่นสมน นิเวทวงศ์

๓. นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางสาวสุจิตตา มโหธร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๒. นายวิษณุพล ฉวีวรรณ

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๔๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๐๑ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ ถึงครั้งที่ ๓๘๐ วันจันทร์ ที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระเรื่องพิจารณา นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ทหารีต่อที่ประชุมเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ในการเปิดเผยข้อมูลบันทึกการประชุมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่มีผู้ขอข้อมูลบันทึกการประชุมในชั้นการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญว่า ควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการเปิดเผยข้อมูลอย่างไร เนื่องจากขณะนี้

หน่วยงานของรัฐ รวมไปถึงบุคคลทั่วไปมีความประสงค์ขอข้อมูลเกี่ยวกับบันทึกการประชุมดังกล่าว ซึ่งในเบื้องต้นที่ประชุมคณะกรรมการได้พิจารณาในประเด็นนี้แล้วเห็นว่า ควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการเปิดเผยข้อมูลบันทึกการประชุม ดังนี้

๑. ควรเปิดเผยข้อมูลบันทึกการประชุมเฉพาะในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร้องขอข้อมูลเท่านั้น โดยจะไม่เปิดเผยข้อมูลแก่ผู้ร้องขอที่เป็นบุคคลทั่วไป

๒. การขอข้อมูลบันทึกการประชุมดังกล่าวต้องเป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีความจำเป็นเร่งด่วนเท่านั้น

๓. เอกสารบันทึกการประชุมที่จะเปิดเผยให้แก่ผู้ร้องขอนั้น จะเปิดเผยเฉพาะในส่วนที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องที่หน่วยงานของรัฐประสงค์จะขอข้อมูลเท่านั้น เนื่องจากการประชุมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในแต่ละครั้งจะมีวาระในการพิจารณาหลายเรื่องด้วยกัน ประกอบกับบันทึกการประชุมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนั้นยังมิได้มีการรับรองแต่อย่างใด ดังนั้น การเปิดเผยข้อมูลควรเปิดเผยเฉพาะในส่วนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องที่หน่วยงานของรัฐประสงค์จะขอข้อมูล สำหรับเนื้อหาในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับเรื่องที่หน่วยงานของรัฐประสงค์จะขอข้อมูล จะต้องดำเนินการตัดทอนข้อความในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องออกไปก่อนเปิดเผยบันทึกการประชุมครั้งดังกล่าวแก่ผู้ร้องขอ

๔. ในกรณีที่มีการขอข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับบันทึกเจตนาารมณร่างรัฐธรรมนูญนั้น ขณะนี้ คณะอนุกรรมการตรวจพิจารณบันทึกเจตนาารมณร่างรัฐธรรมนูญ ยังพิจารณาจัดทำไม่แล้วเสร็จ ดังนั้น การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะต้องมีข้อความระบุว่า “เป็นเอกสารที่อยู่ระหว่างการพิจารณา คณะอนุกรรมการตรวจพิจารณบันทึกเจตนาารมณร่างรัฐธรรมนูญ”

ในการนี้ คณะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ได้ยกร่างข้อความสำคัญโดยทำเป็นใบปะหน้าเพื่อส่งไปพร้อมกับบันทึกการประชุม โดยมีข้อความสำคัญ ดังนี้

“บันทึกการประชุมนี้เป็นเพียงบางส่วนในการพิจารณาร่างบทบัญญัติต่างๆ ในรัฐธรรมนูญ เนื่องจากการพิจารณามาตราใดมาตราหนึ่งมักไม่ได้พิจารณาจนเป็นที่แล้วเสร็จในการประชุมคราวเดียว ส่วนใหญ่จะประชุมหลายครั้งและปรับแก้ไขเป็นระยะ โดยเฉพาะเมื่อได้รับข้อมูล ความเห็น ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือจากการรับฟังความคิดเห็นหรือมีผู้เสนอแนะผ่านช่องทางต่างๆ หลากหลายรูปแบบ ยิ่งกว่านั้นการพิจารณาในเรื่องสำคัญหลายครั้งเป็นการประชุมลับ ซึ่งจะไม่ปรากฏในบันทึกการประชุม บันทึกการประชุมนี้จึงมิใช่ข้อพิจารณาทั้งหมดของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ แต่เป็นการบันทึกเรียงตามลำดับเหตุการณ์และผลการพิจารณาในแต่ละครั้งเท่านั้น ซึ่งไม่สามารถนำไปเป็นข้อสรุปเกี่ยวกับเจตนาารมณของบทบัญญัติรัฐธรรมนูญได้ และบันทึกการประชุมดังกล่าวนี้ยังไม่ผ่านการรับรองของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ”

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในเบื้องต้นให้เปิดเผยบันทึกการประชุมเฉพาะแต่ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร้องขอเท่านั้น และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเสนอต่อที่ประชุม นอกจากนี้ เสนอแก้ไขข้อความสำคัญของใบปะหน้า เป็นดังนี้

“บันทึกการประชุมนี้เป็นเพียงบางส่วนในการพิจารณาร่างบทบัญญัติต่างๆ ในรัฐธรรมนูญ เนื่องจากการพิจารณามาตราใดมาตราหนึ่งมักไม่ได้พิจารณาจนเป็นที่แล้วเสร็จในการประชุมคราวเดียว ส่วนใหญ่จะประชุมหลายครั้งและปรับแก้ไขเป็นระยะ โดยเฉพาะเมื่อได้รับข้อมูล ความเห็น ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือจากการรับฟังความคิดเห็นหรือมีผู้เสนอแนะผ่านช่องทางต่างๆ หลากหลาย

รูปแบบ ยิ่งกว่านั้นการพิจารณาในเรื่องสำคัญหลายครั้งเป็นการประชุมลับ ซึ่งจะไม่ปรากฏในบันทึกการประชุม บันทึกการประชุมนี้จึงมิใช่ข้อพิจารณาทั้งหมดของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ แต่เป็นการบันทึกเรียงตามลำดับเหตุการณ์และผลการพิจารณาในแต่ละครั้งเท่านั้น การนำไปเป็นข้อสรุปเกี่ยวกับเจตนารมณ์ของบทบัญญัติรัฐธรรมนูญอาจคลาดเคลื่อนได้ การพิจารณาเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญจึงควรพิจารณาตามหลักการตีความตามกฎหมายลายลักษณ์อักษร คือ ต้องพิจารณาจากบทบัญญัติที่บัญญัติไว้เป็นสำคัญ”

นอกจากนี้ เสนอให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำหนังสือเกี่ยวกับกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ขึ้นมาเล่มหนึ่ง เพื่อเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงวิถีคิดและวิธีการทำงานของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ รวมถึงปัญหา อุปสรรค และการรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่างๆ เกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ โดยมอบหมายให้กรรมการร่างรัฐธรรมนูญแต่ละคนเขียนวิธีการทำงานตลอดถึงแนวคิดในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญคนละหนึ่งบท จากนั้นจะนำมารวบรวมเพื่อจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มต่อไป

ก่อนเริ่มพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ประธานกรรมการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ไปยกร่างบทบัญญัติเกี่ยวกับบทคุ้มครองข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต แม้การกระทำดังกล่าวจะถือว่าเป็นการกระทำที่ทุจริตก็ตาม เนื่องจากข้าราชการคนดังกล่าวอาจมีความจำเป็นต้องกระทำเพราะอยู่ในฐานะเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา โดยให้มีช่องทางในการคุ้มครองแก่ข้าราชการไว้สองกรณี ดังนี้

๑. ในกรณีที่ข้าราชการผู้ใดได้แจ้งเบาะแสข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตในหน่วยงานของตนให้แก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ ข้าราชการผู้นั้นไม่ต้องรับผิด และต้องบัญญัติเป็นหลักการอย่างกว้างๆ ให้ครอบคลุมถึงการแจ้งเบาะแสข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการทุจริตในทุกกรณี ให้ข้าราชการผู้นั้นได้รับความคุ้มครอง และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เก็บข้อมูลของข้าราชการผู้แจ้งเบาะแสเป็นความลับ หากข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแสถูกเปิดเผยให้บัญญัติบทลงโทษเอาผิดกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องด้วย

๒. ในกรณีที่ข้าราชการไม่ได้แจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริตไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่ข้าราชการคนดังกล่าว ได้แจ้งเบาะแสข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำการทุจริตไปยังผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป โดยทำเป็นบันทึกข้อความ ข้าราชการผู้นั้นจะได้รับความคุ้มครองด้วย

จากนั้น นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า สืบเนื่องจากคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ได้พิจารณาเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันการทุจริต โดยมีประเด็นเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณา ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง มาตรการในการป้องกันการทุจริต ซึ่งมีแนวคิดมาจากคดีทุจริตจำนำข้าว ซึ่งเป็นวิธีการทำงานรูปแบบใหม่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กล่าวคือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้นำหลักวิธีการทำงานในการตรวจสอบการทุจริตของประเทศฝรั่งเศส ซึ่งเป็นมาตรการในการป้องกันมิให้มีความเสียหายต่อส่วนรวมเกิดขึ้น โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ใช้วิธีการทำหนังสือแจ้งเตือนไปยังคณะรัฐมนตรี โดยต้องมี

การตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ได้ความในระดับหนึ่งก่อนที่จะทำหนังสือแจ้งเตือนไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไป ดังนั้น ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ควรมอบทบทวนให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการทำหนังสือแจ้งเตือนไปยังหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่ตรวจสอบในเบื้องต้นแล้วพบว่าการกระทำหรือการดำเนินนโยบายต่างๆ ของหน่วยงานของรัฐ อาจก่อให้เกิดการทุจริตในโครงการ หรือนโยบายดังกล่าว ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นในอนาคตได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจทำหนังสือแจ้งเตือนไปยังหน่วยงานของรัฐดังกล่าวเพื่อยับยั้งความเสียหายที่เล็งเห็นได้ว่าจะเกิดความเสียหายต่อสาธารณะและประโยชน์โดยรวมของประเทศ

ประเด็นที่สอง การไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามร่างมาตรา ๓๘/๑ ประกอบร่างมาตรา ๓๘/๒ โดยมีประเด็นการพิจารณาเกี่ยวกับงานด้านการบริหารคดี ซึ่งในอดีตจะมีผู้อำนวยการสำนักงานบริหารงานคดีของสำนักงาน ป.ป.ช. ทำหน้าที่ในการจ่ายสำนวนการไต่สวน โดยจะนำคดีที่มีการร้องเรียนมายังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกเรื่อง แล้วพิจารณาว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจพิจารณาของคณะอนุกรรมการชุดใด โดยได้มีการแบ่งอำนาจในการพิจารณาไต่สวนอยู่ด้วยกันหกประเภท คือ ๑) เรื่องที่เกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจ ๒) เรื่องเกี่ยวกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ๓) เรื่องเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ ๔) เรื่องเกี่ยวกับการปกครอง ๕) เรื่องเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น และ ๖) เรื่องที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ หลังจากส่งเรื่องให้คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องไต่สวนแล้ว จะมีสำนักคดีของสำนักงาน ป.ป.ช. ทำหน้าที่ในการติดต่อประสานงานกับสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลต่อไป การทำงานด้านการบริหารคดีดังกล่าวจะส่งผลดีให้สามารถติดตามความคืบหน้าของคดี และปริมาณคดีที่ค้างพิจารณาไม่ว่าจะค้างพิจารณาอยู่ในชั้นการพิจารณาคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเป็นคดีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลว่ามีจำนวนมากน้อยเพียงใด ซึ่งหากใช้กระบวนการบริหารคดีดังกล่าวจะสามารถตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ทุกขั้นตอน ซึ่งเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับร่างมาตรา ๓๘/๑ และร่างมาตรา ๓๘/๒ จะมีกระบวนการไต่สวนที่แตกต่างจากในอดีต กล่าวคือ ในร่างมาตรา ๓๘/๑ และร่างมาตรา ๓๘/๒ จะมีกระบวนการพิจารณาว่าจะรับเรื่องไว้พิจารณาหรือไม่ หากรับไว้พิจารณาจะมีกระบวนการไต่สวนเบื้องต้นตามร่างมาตรา ๓๘/๒ อีก จึงอาจทำให้กระบวนการไต่สวนล่าช้า ดังนั้น ที่ประชุมคณะอนุกรรมการจึงมีแนวคิดที่จะเสนอให้มีกรรมการ ป.ป.ช. จำนวนสามคนทำหน้าที่ในการไต่สวนว่าจะรับเรื่องไว้พิจารณาหรือไม่ โดยทำงานร่วมกับเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. และหากพิจารณาแล้วเห็นว่าควรรับเรื่องไว้พิจารณาก็ให้ดำเนินการไต่สวนต่อไป

นอกจากนี้ ระยะเวลาในการพิจารณาว่าจะรับหรือไม่รับเรื่องไว้พิจารณา ตามที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๘/๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำกล่าวหา นั้น เป็นระยะเวลาที่เหมาะสมหรือไม่ ซึ่งในประเด็นนี้ที่ประชุมคณะอนุกรรมการได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยปกติจะมีคณะอนุกรรมการที่ทำหน้าที่ในการพิจารณาว่าจะรับหรือไม่รับเรื่องใดไว้พิจารณา จำนวนหกคณะ ซึ่งคณะอนุกรรมการในแต่ละคณะจะมีการประชุมเพื่อพิจารณาว่าจะรับหรือไม่รับเรื่องใดไว้พิจารณา เมื่อล่วงเลยระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำกล่าวหาจะมีการประชุมกันหนึ่งครั้ง ซึ่งคณะอนุกรรมการดังกล่าวพิจารณาว่าจะรับหรือไม่รับเรื่องใดไว้พิจารณาเดือนละสองครั้ง ดังนั้น ในร่างมาตรา ๓๘/๑ ควรบัญญัติในลักษณะที่ให้กรรมการ ป.ป.ช. จำนวนสามคนเพียงคณะเดียวทำหน้าที่ตรวจสอบกลับกรองและพิจารณาว่าจะรับหรือไม่รับเรื่องใดไว้พิจารณาไปในคราวเดียวกัน น่าจะมีความเหมาะสมและทำให้การทำงานมีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

ต่อจากนั้น ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ต่อจากการประชุมครั้งที่แล้ว โดยพิจารณาเรียงลำดับเป็นรายมาตรา ตั้งแต่ร่างมาตรา ๓๘/๑ เป็นต้นไป สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๓๘/๑

“มาตรา ๓๘/๑ ในการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากเป็นกรณีที่มีการกล่าวหาให้เลขาธิการตรวจสอบคำกล่าวหาดังกล่าว หากตรวจสอบแล้วพบว่าคำกล่าวหาไม่มีข้อมูลหรือรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะดำเนินการต่อไป หรือความผิดที่กล่าวหาไม่ได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำกล่าวหา

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการอย่างน้อยสามคนเป็นผู้พิจารณาแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

คำกล่าวหาใดที่ไม่มีเหตุที่ไม่รับไว้พิจารณาตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการไต่สวนต่อไป”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๘/๑ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ในการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากเป็นกรณีที่มีการกล่าวหา ให้เลขาธิการตรวจสอบคำกล่าวหาดังกล่าว หากตรวจสอบแล้วพบว่าคำกล่าวหาไม่มีข้อมูลหรือรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะดำเนินการต่อไป หรือความผิดที่กล่าวหาไม่ได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่

ได้รับคำกล่าวหา” นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. สอบถามว่า ถ้าบัญญัติในลักษณะที่ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไปกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการในการพิจารณาว่าจะรับหรือไม่รับเรื่องใดไว้พิจารณา จะมีความเหมาะสมหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อที่ประชุมพิจารณาถึงบทบัญญัติที่เกี่ยวกับสำนักงาน จะต้องมีบทบัญญัติที่กำหนดให้สำนักงาน ป.ป.ช. ต้องลงทะเบียนรับคำกล่าวหาอย่างเป็นระบบเพื่อประโยชน์ในการควบคุมและติดตามเรื่องที่มีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าอยู่ในขั้นตอนใด นอกจากนี้การบัญญัติความในร่างมาตรา ๓๘/๑ นั้น เป็นการบัญญัติให้เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า จะมอบหมายให้กรรมการ ป.ป.ช. ตามที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๘/๑ วรรคสอง หรือไม่ก็ได้ เนื่องจากหากบัญญัติไว้โดยตัวให้กรรมการ ป.ป.ช. เพียงสามคนทำหน้าที่ในการพิจารณาว่าจะรับหรือไม่รับเรื่องไว้พิจารณา อาจมีประเด็นการตีความว่าเป็นการบัญญัติที่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญได้

นางชื่นสมน นิวาทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตั้งข้อสังเกตว่า ระยะเวลาที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๘/๑ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำกล่าวหา อาจเป็นการกำหนดระยะเวลาที่สั้นเกินไป เนื่องจากระยะเวลาสิบห้าวันดังกล่าวเป็นระยะเวลาที่รวมถึงการพิจารณาของเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการตรวจสอบคำกล่าวหาด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในการพิจารณาคำกล่าวหาในเบื้องต้น ได้บัญญัติให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้พิจารณาในชั้นหนึ่งแล้ว ดังนั้น ระยะเวลาสิบห้าวันที่กำหนดไว้ใน

ร่างมาตรา ๓๘/๑ มีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการที่จะพิจารณาว่าจะรับหรือไม่รับเรื่องใดไว้พิจารณา ประกอบกับในทางปฏิบัติในระบบการทำงานของสำนักงาน ป.ป.ช. เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีการแบ่งหน้าที่และมอบหมายให้เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้พิจารณาในเบื้องต้นว่าจะรับหรือไม่รับเรื่องใดไว้พิจารณา โดยให้แยกสำนวนออกเป็นสองประเภท คือ ประเภทที่หนึ่ง เป็นสำนวน คำกล่าวหาที่พิจารณาแล้วเห็นว่าควรรับเรื่องไว้พิจารณา และประเภทที่สอง เป็นสำนวน คำกล่าวหาที่พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่ควรรับเรื่องไว้พิจารณา ต่อจากนั้นจะนำสำนวน คำกล่าวหาทั้งสองประเภทเสนอต่อ กรรมการ ป.ป.ช. ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายตามร่างมาตรา ๓๘/๑ วรรคสอง เพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า เมื่อพิจารณาร่างมาตรา ๓๘/๑ แล้วเห็นว่า จะมีสองขั้นตอน กล่าวคือ ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาก่อน และเมื่อพิจารณาเสร็จแล้วก็ให้เสนอต่อกรรมการ ป.ป.ช. ตามร่างมาตรา ๓๘/๑ วรรคสอง เพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง อาจทำให้เกิดความล่าช้าในการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในอดีตระบบการบริหารคดีก็มีความล่าช้าเช่นกัน เนื่องจากก่อนที่จะส่งสำนวน คำกล่าวหาไปสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการในแต่ละชุดนั้น เจ้าหน้าที่จะเป็นผู้ตรวจสอบก่อนเช่นกัน เมื่อพิจารณาความที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๘/๑ แล้วเห็นว่า เมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเสร็จแล้ว ไม่ต้องส่งเรื่องให้คณะอนุกรรมการพิจารณาอีก แต่ส่งเรื่องให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมายจาก คณะกรรมการ ป.ป.ช. จำนวนสามคนเป็นผู้พิจารณาได้เลยว่าจะรับหรือไม่รับเรื่องใดไว้พิจารณา ดังนั้น กระบวนการดังกล่าวตามที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๘/๑ ไม่น่าจะส่งผลทำให้การพิจารณาล่าช้าแต่อย่างใด ประกอบกับได้มีการแก้ไขเกี่ยวกับระยะเวลาในการพิจารณาว่าจะรับหรือไม่รับเรื่องใดไว้พิจารณา โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๘/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๘/๑ ในการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากเป็นกรณีที่มีการกล่าวหา ให้เลขาธิการตรวจสอบคำกล่าวหาดังกล่าว หากตรวจสอบแล้วพบว่าคำกล่าวหาไม่มีข้อมูลหรือรายละเอียด ไม่เพียงพอที่จะดำเนินการต่อไป หรือความผิดที่กล่าวหาไม่ได้ อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ~~สิบ~~ สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำกล่าวหา

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการอย่างน้อย สามคนเป็นผู้พิจารณาแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

คำกล่าวหาใดที่ไม่มีเหตุที่ไม่รับไว้พิจารณาตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการไต่สวนต่อไป”

มาตรา ๓๘/๒

“มาตรา ๓๘/๒ การไต่สวน คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายเลขาธิการหรือหัวหน้าพนักงาน ไต่สวนเป็นผู้ไต่สวนเบื้องต้น

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการหรือหัวหน้าพนักงาน ไต่สวน ดำเนินการเป็นคณะ ประกอบด้วย เลขาธิการหรือหัวหน้าพนักงาน ไต่สวนเป็นหัวหน้าและมีพนักงาน ไต่สวน

อย่างน้อยหนึ่งคนและพนักงานเจ้าหน้าที่อีกหนึ่งคนร่วมเป็นคณะ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

การไต่สวนเบื้องต้นตามวรรคหนึ่งต้องดำเนินการให้เสร็จและจัดทำรายงานการไต่สวนเบื้องต้น เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับมอบหมาย

ในกรณีที่ไม้อาจดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นตามระยะเวลาที่กำหนดในวรรคสาม ให้เลขาธิการหรือ หัวหน้าพนักงานไต่สวนแจ้งอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินการ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาและ ระยะเวลาดำเนินการ เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสั่งขยายระยะเวลา โดยให้ขยายระยะเวลาได้ ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน

ในระหว่างการขยายระยะเวลาการไต่สวนเบื้องต้น หากเป็นกรณีที่ไม้อาจดำเนินการต่อไปได้ เนื่องจากขาดอายุความ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สั่งยุติเรื่องในการดำเนินคดีอาญา และให้ถือว่าเลขาธิการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตั้งใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย เว้นแต่ จะพิสูจน์ได้ว่ากรณีดังกล่าวมิได้เกิดขึ้นจากความผิดของตน

ในการไต่สวนเบื้องต้นให้เลขาธิการและหัวหน้าพนักงานไต่สวน มีอำนาจตามมาตรา ๒๔ ด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๘/๒ วรรคสี่ เป็นดังนี้ “ภายใต้ระยะเวลา ตามมาตรา ๓๘ ในกรณีที่ไม้อาจดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นตามระยะเวลาที่กำหนดในวรรคสาม ให้เลขาธิการหรือหัวหน้าพนักงานไต่สวนแจ้งอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินการ พร้อมทั้งเสนอ แนวทางแก้ไขปัญหาและระยะเวลาดำเนินการ เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสั่งขยายระยะเวลา โดยให้ขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน ในการนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้มีอำนาจในการขยายระยะเวลาแทน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้”

นายภัทรธำ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า เมื่อพิจารณาระบบการไต่สวนเบื้องต้นตามร่างมาตรา ๓๘/๒ แล้วเห็นว่า จะไม่มีการแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณาเหมือนในอดีต ซึ่งอาจส่งผลทำให้ไม่มีกรรมการ ป.ป.ช. คอยให้คำปรึกษา ในการไต่สวนเบื้องต้น ประกอบกับเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นอาจไม่มีความรู้ความสามารถ เพียงพอในการพิจารณาไต่สวนเบื้องต้น ดังนั้น ในการไต่สวนเบื้องต้นควรกำหนดให้มีกรรมการ ป.ป.ช. คอยให้คำปรึกษาในการไต่สวนเบื้องต้นด้วย

นอกจากนี้ ควรบัญญัติให้มีการรวมพยานหลักฐานในการไต่สวน เนื่องจากสำนวนการไต่สวน บางเรื่องอาจมีพยานหลักฐานที่มีความเกี่ยวพันกันกับสำนวนการไต่สวนอีกเรื่องหนึ่งได้ ดังนั้น จึงควรมี บทบัญญัติเกี่ยวกับการรวมพยานหลักฐานในการดำเนินการไต่สวนด้วย เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ ในการไต่สวนมากยิ่งขึ้น

ประธานกรรมการสอบถามว่า มีบทบัญญัติเกี่ยวกับระยะเวลาที่เป็นบทบังคับให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องดำเนินการไต่สวนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาเท่าใดหรือไม่ และมีบทบัญญัติในร่างมาตราใด หรือไม่มี ที่ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ

นางชื่นสมน นิเวทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า บทบัญญัติเกี่ยวกับระยะเวลาที่เป็นบทบังคับให้คณะกรรมการ

ป.ป.ช. ต้องดำเนินการไต่สวนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาหนึ่งปี บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๘ สำหรับอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการนั้น ตามร่างมาตรา ๓๘/๔ บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการได้ แต่ต้องเป็นกรณีที่มีความจำเป็นที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้เท่านั้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากมีความประสงค์จะให้กรรมการ ป.ป.ช. ทำหน้าที่คอยให้คำปรึกษา และกำกับการไต่สวนเบื้องต้นของเลขาธิการหรือหัวหน้าพนักงานไต่สวน ก็สามารถที่จะบัญญัติในลักษณะดังกล่าวได้ อย่างไรก็ตาม การบัญญัติในลักษณะดังกล่าว อาจมีข้อเสียที่อาจทำให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมายให้กำกับในแต่ละด้านสร้างอิทธิพลให้กับตนเอง ซึ่งขัดกับความมุ่งหมายในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเน้นให้การตรวจสอบเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ต้องทำในรูปแบบของคณะกรรมการเป็นสำคัญ

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า ลักษณะงานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เป็นเรื่องการสอบสวนพยานหลักฐาน ประกอบกับมีเรื่องร้องเรียนเป็นจำนวนมาก ดังนั้น หากให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำงานในรูปแบบคณะกรรมการจะทำให้ไม่สามารถอ่านสำนวนทุกเรื่องที่มีการร้องเรียนได้หมด ในการดำเนินการที่ผ่านมาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงแบ่งเรื่องร้องเรียนออกเป็นแต่ละประเภท และมอบหมายให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนั้น ๆ เป็นผู้รับผิดชอบ แต่สิ่งที่ต้องพิจารณาคือจะมีกลไกใดที่จะทำให้เชื่อได้ว่ากรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมายนั้นมีความเชี่ยวชาญในการหาความจริงในเรื่องที่มีการร้องเรียน

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ ในฐานะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า การแบ่งงานให้กรรมการ ป.ป.ช. แต่ละคนไม่ควรพิจารณาเฉพาะเรื่องความเชี่ยวชาญเท่านั้น เพราะอาจทำให้ภาระงานของกรรมการ ป.ป.ช. แต่ละคนไม่เท่ากัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ต้องให้เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการมอบหมายงานให้กรรมการ ป.ป.ช. แต่ละคน และเสนอเพิ่มความเป็นพรรคเจ็ด ดังนี้ “เพื่อประโยชน์ในการกำกับการไต่สวนเบื้องต้นให้เกิดความรอบคอบและเป็นธรรมคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการแต่ละคนกำกับดูแลการไต่สวนเบื้องต้นในแต่ละด้านตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดก็ได้”

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ สอบถามว่า นอกจากการมอบหมายให้กรรมการ ป.ป.ช. แต่ละคนกำกับดูแลการไต่สวนเบื้องต้นในแต่ละด้านแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถตั้งคณะทำงานเพิ่มเติมได้หรือไม่ เนื่องจากปริมาณเรื่องร้องเรียนมีจำนวนมากประกอบกับการกำหนดเรื่องระยะเวลาเรื่องการไต่สวนไว้ในวรรคสามว่าต้องแล้วเสร็จภายในหกสิบวัน หากไม่ให้ตั้งคณะทำงานเพิ่มเติม การไต่สวนเบื้องต้นอาจขาดความละเอียดรอบคอบได้

ประธานกรรมการชี้แจงว่า ตามร่างมาตรานี้นอกจากการมอบหมายให้กรรมการ ป.ป.ช. กำกับดูแลการไต่สวนเบื้องต้นในแต่ละด้านแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถตั้งคณะทำงานเพิ่มเติมได้ด้วย

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า กรณีมีปริมาณเรื่องที่จะเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จำนวนมากนั้น ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีความสำคัญเท่านั้น ซึ่งเป็นไปตามหลักการที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการเสนอเพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๒๔/๑ ดังนี้

“มาตรา ๒๔/๑ ในกรณีที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าหน่วยงานของรัฐดำเนินการอย่างใดอันอาจนำไปสู่การทุจริตหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์ของรัฐหรือประชาชน

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นโดยเร็ว ถ้าผลการสอบสวนปรากฏว่ากรณีอาจเกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดความเสียหายดังกล่าวได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมีมติด้วยคะแนนเสียงสองในสาม แจ้งให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวและคณะรัฐมนตรีทราบ พร้อมด้วยข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข

หน่วยงานของรัฐหรือคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามควรแก่กรณีเพื่อป้องกันมิให้เกิดการทุจริตหรือเกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของรัฐหรือประชาชนโดยเร็ว”

ทั้งนี้ เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งผลการสอบสวนกรณีอาจเกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์ของรัฐหรือประชาชนให้หน่วยงานของรัฐและคณะรัฐมนตรีทราบ แต่ไม่ได้มีลักษณะบังคับให้หน่วยงานของรัฐและคณะรัฐมนตรีต้องปฏิบัติตามข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. เสนอให้ใช้ความว่า “อาจมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่” ในวรรคหนึ่ง เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๒๖ ของรัฐธรรมนูญ

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. เสนอให้ใช้ความว่า “เพื่อประโยชน์ในการระงับยับยั้งความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น” ในวรรคสอง เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๔๕ ของรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ไม่สามารถใช้ความว่า “เพื่อประโยชน์ในการระงับยับยั้งความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น” ในวรรคสอง เพราะจะมีความหมายที่กว้างเกินไปกว่าอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า การใช้ความว่า “เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์ของรัฐหรือประชาชน” ในวรรคสองตอนท้าย มีความหมายกว้างเกินไป อาจทำให้เกิดการทับซ้อนกันของอำนาจระหว่างคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๒๔/๑ ที่เพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๔/๑ ในกรณีที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าหน่วยงานของรัฐดำเนินการอย่างใดอันอาจนำไปสู่การทุจริตหรือสื่อว่าอาจมีการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นโดยเร็ว ถ้าผลการสอบสวนปรากฏว่ากรณีมีมูลดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ แจ้งให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวและคณะรัฐมนตรีทราบ พร้อมด้วยข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข

หน่วยงานของรัฐและคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามควรแก่กรณีเพื่อป้องกันมิให้เกิดการทุจริตหรือเกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของรัฐหรือประชาชนโดยเร็ว”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. แก้ไขร่างมาตรา ๓๘/๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๘/๒ ในการไต่สวน คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายเลขาธิการหรือหัวหน้าพนักงานไต่สวนเป็นผู้ไต่สวนเบื้องต้นได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการหรือหัวหน้าพนักงานไต่สวนดำเนินการเป็นคณะ ประกอบด้วย เลขาธิการหรือหัวหน้าพนักงานไต่สวนเป็นหัวหน้าและมีพนักงานไต่สวน

อย่างน้อยหนึ่งคนและพนักงานเจ้าหน้าที่อีกหนึ่งคนร่วมเป็นคณะ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

การไต่สวนเบื้องต้นตามวรรคหนึ่งต้องดำเนินการให้เสร็จและจัดทำรายงานการไต่สวนเบื้องต้น เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับมอบหมาย

ภายใต้ระยะเวลาตามมาตรา ๓๘ ในกรณีที่ไม้อาจดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นตามระยะเวลาที่กำหนดในวรรคสามให้เลขาธิการหรือหัวหน้าพนักงานไต่สวนแจ้งอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินการ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาและระยะเวลาดำเนินการ เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสั่ง ขยายระยะเวลา โดยให้ขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน ในการนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้มีอำนาจขยายระยะเวลาแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

ในระหว่างการขยายระยะเวลาการไต่สวนเบื้องต้น หากเป็นกรณีที่ไม้อาจดำเนินการต่อไปได้ เนื่องจากขาดอายุความ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สั่งยุติเรื่องในการดำเนินคดีอาญา และให้ถือว่าเลขาธิการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่จงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย เว้นแต่ จะพิสูจน์ได้ว่ากรณีดังกล่าวมิได้เกิดขึ้นจากความผิดของตน

ในการไต่สวนเบื้องต้นให้เลขาธิการและหัวหน้าพนักงานไต่สวน มีอำนาจตามมาตรา ๒๔ ด้วย

เพื่อประโยชน์ในการกำกับการไต่สวนเบื้องต้นให้เกิดความรอบคอบและเป็นธรรม คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการแต่ละคนกำกับดูแลการไต่สวนเบื้องต้นในแต่ละด้านตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดก็ได้”

๒. เพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๒๔/๑ ดังนี้

“มาตรา ๒๔/๑ ในกรณีที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าหน่วยงานของรัฐดำเนินการ อย่างใดอันอาจนำไปสู่การทุจริตหรือสื่อว่าอาจมีการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวน เบื้องต้นโดยเร็ว ถ้าผลการสอบสวนปรากฏว่ากรณีนี้มีมูลดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมีมติด้วย คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ แจ้งให้หน่วยงาน ของรัฐดังกล่าวและคณะรัฐมนตรีทราบ พร้อมด้วยข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข

หน่วยงานของรัฐและคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามควรแก่กรณีเพื่อป้องกันมิให้เกิดการ ทุจริตหรือเกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของรัฐหรือประชาชนโดยเร็ว”

มาตรา ๓๘/๓

“มาตรา ๓๘/๓ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับรายงานการไต่สวนเบื้องต้นตามมาตรา ๓๘/๒ แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้กรรมการคนใดคนหนึ่ง พิจารณารายงานการไต่สวนเบื้องต้น ว่าเป็นกรณีที่มิมีมูลความผิดหรือไม่ และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้ โดยให้กรรมการผู้นั้น เสนอความเห็นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับมอบหมาย

หากกรรมการตามวรรคหนึ่งมีความเห็นว่าค่ากล่าวหาใดมีมูลความผิดก็ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาต่อไป แต่หากเห็นว่าไม่มีมูลความผิดให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อสั่งยุติ เรื่องต่อไป โดยในการสั่งยุติเรื่องดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการอย่างน้อยสามคน เป็นผู้พิจารณาแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง เสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “หากกรรมการตามวรรคหนึ่งมีความเห็นว่าคำกล่าวหาใดมีมูลความผิดก็ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาต่อไป แต่หากเห็นว่าไม่มีมูลความผิดให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อสั่งยุติ เรื่องต่อไป โดยใน**บทสร้อยคดีเรื่องดำรงยศฯ คณะกรรมการฯ พ/พ/ช/ฯ** **ระงับขบวนการให้กรรมการฯ พ/พ/ช/ฯ** **สวทศเป็นผู้พิทักษ์แทนแทนคณะกรรมการฯ พ/พ/ช/ฯ** **ที่ไม่ให้นำความในมาตรา ๓๘/๑ วรรคสองมาใช้บังคับ โดยอนุโลม**”

ประธานกรรมการเสนอเพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๓๘/๓ ก ดังนี้ “มาตรา ๓๘/๓ ก ให้นำความในมาตรา .. มาใช้บังคับกับกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนโดยมิได้มีคำกล่าวหาด้วย โดยอนุโลม” เพื่อให้ครอบคลุมกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนโดยมิได้มีคำกล่าวหาด้วย

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๘/๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๘/๓ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับรายงานการไต่สวนเบื้องต้นตามมาตรา ๓๘/๒ แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้กรรมการคนใดคนหนึ่ง พิจารณารายงานการไต่สวนเบื้องต้นว่าเป็นกรณีที่มีมูลความผิดหรือไม่ และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้ โดยให้กรรมการผู้นั้น เสนอความเห็นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับมอบหมาย

หากกรรมการตามวรรคหนึ่งมีความเห็นว่าคำกล่าวหาใดมีมูลความผิดก็ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาต่อไป แต่หากเห็นว่าไม่มีมูลความผิดให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อสั่งยุติ เรื่องต่อไป โดยใน**บทสร้อยคดีเรื่องดำรงยศฯ คณะกรรมการฯ พ/พ/ช/ฯ** **ระงับขบวนการให้กรรมการฯ พ/พ/ช/ฯ** **สวทศเป็นผู้พิทักษ์แทนแทนคณะกรรมการฯ พ/พ/ช/ฯ** **ที่ไม่ให้นำความในมาตรา ๓๘/๑ วรรคสองมาใช้บังคับ โดยอนุโลม**”

๒. เพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๓๘/๓ ก ดังนี้

“มาตรา ๓๘/๓ ก ให้นำความในมาตรา .. มาใช้บังคับกับกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนโดยมิได้มีคำกล่าวหาด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๓๘/๔

“มาตรา ๓๘/๔ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเอง หรือได้รับรายงานการไต่สวนเบื้องต้นตามมาตรา ๓๘/๒ แล้ว เห็นว่าจำเป็นต้องให้ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านร่วมดำเนินการไต่สวนเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามความจริงที่เกิดขึ้น และเป็นกรณีที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนซึ่งประกอบด้วยกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องกับคดี เพื่อดำเนินการไต่สวนตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้ โดยต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพและระยะเวลาการไต่สวนประกอบด้วย

การไต่สวนของคณะอนุกรรมการไต่สวนตามวรรคหนึ่งต้องดำเนินการให้เสร็จและจัดทำสำนวนการไต่สวนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับมอบหมาย โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสั่งขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน

ในการไต่สวนให้กรรมการในคณะอนุกรรมการไต่สวน มีอำนาจตามมาตรา ๒๔ ด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในการไต่สวน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรต้องดำเนินการไต่สวนด้วยตนเอง อย่างไรก็ดี ในการไต่สวนหากมีความจำเป็นต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำกรไต่สวน ก็ให้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาได้ แต่ต้องไม่ตั้งเป็นอนุกรรมการและเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรานี้ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๘/๔ ในกรณีที่การไต่สวนเรื่องใดที่เป็นเรื่องสำคัญมีผลกระทบอย่างกว้างขวางหรือเป็นกรณีที่มีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระหรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเอง หรือได้รับทราบขอขบวนคดีสอบสวนเบื้องต้นตามบทมาตรา ๓๘/๒ แล้ว เห็นว่าผู้ยื่นข้อกล่าวหาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมขอเข้ารับฟังคดีเห็นควรไต่สวนเพื่อไม่ให้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามบทบัญญัติที่คดีขึ้น และเห็นกรณีที่ข้อเท็จจริงได้ คณะกรรมการ ป/ป/ช/ ขอแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนซึ่งประกอบด้วยสองกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในสาขาที่เกี่ยวข้องข้อคดี เพื่อไต่สวนคดีตามที่ได้รับขอขบวนคดีตามบทมาตรา ๓/ป/ช/ ที่ได้ โดยข้อคดีหนึ่งซึ่งประสิทธิภาพและระยะเวลาคดีไต่สวนประกอบด้วยจะแต่งตั้งกรรมการไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคนเป็นคณะกรรมการไต่สวนก็ได้

คณะกรรมการไต่สวนขอขบวนคดีตามวรรคหนึ่งต้องดำเนินการให้เสร็จและจัดทำสำนวนคดีไต่สวนเสนอคณะกรรมการ ป/ป/ช/ พิจารณา ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการขอขบวนคดี โดยให้คณะกรรมการ ป/ป/ช/ พิจารณาสั่งขยายระยะเวลาไต่สวนไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน หกสิบวันมีอำนาจแต่งตั้งหัวหน้าพนักงานไต่สวนหรือพนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ช่วยเหลือคณะกรรมการไต่สวนในการดำเนินการตามหน้าที่ได้ตามที่เห็นสมควร

ในคดีไต่สวนให้กรรมการในคณะอนุกรรมการไต่สวน มีอำนาจสอบสวนตามบทมาตรา ๒๕ ด้วยกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำกรไต่สวน ให้คณะกรรมการไต่สวนตามวรรคหนึ่งมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว ให้เป็นที่ปรึกษาได้

ให้ที่ปรึกษาตามวรรคสามมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับกรรมการ

การไต่สวนของคณะกรรมการไต่สวนตามวรรคหนึ่งต้องดำเนินการให้เสร็จและจัดทำสำนวนการไต่สวนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการมอบหมาย โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสั่งขยายระยะเวลาไต่สวนได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน”

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ สอบถามว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีสสิทธิลงมติในการไต่สวนหรือไม่ ประธานกรรมการกล่าวว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีสสิทธิลงมติในการไต่สวนเป็นเพียงที่ปรึกษาเท่านั้น และต้องไม่เป็นเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช.

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ความในวรรคหนึ่งที่แก้ไขเพิ่มเติมกำหนดเฉพาะกรณีที่มีการกล่าวหา ยังขาดกรณีที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. นอกจากนี้เสนอตัดคำว่า “แต่ไม่เกินห้าคน” ในตอนท้ายของวรรคหนึ่งออก เพื่อให้เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการกำหนดจำนวนคน และเห็นว่าผู้ทรงคุณวุฒิที่จะมาเป็นที่ปรึกษาในวรรคสาม ควรมีการกำหนดเรื่องการมีส่วนร่วมได้เสียด้วย

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ในกรณีที่การไต่สวนเรื่องใดที่เป็นเรื่องสำคัญมีผลกระทบอย่างกว้างขวางหรือเป็นกรณีที่มีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ให้ที่ปรึกษาตามวรรคสามมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับกรรมการ
การไต่สวนของคณะกรรมการไต่สวนตามวรรคหนึ่งต้องดำเนินการให้เสร็จและจัดทำสำนวนการ
ไต่สวนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับมอบหมาย โดยให้
คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสั่งขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน”

มาตรา ๓๘/๕

“มาตรา ๓๘/๕ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้ดำเนินการต่อไปโดยถือตามรายงานการไต่สวน
เบื้องต้น หรือสำนวนของคณะอนุกรรมการไต่สวน ให้บรรดาสิ่งของหรือบันทึก รวมถึงเอกสารหลักฐาน
ต่าง ๆ ที่ได้มาตามมาตรานี้ ให้ถือเป็นอันใช้ได้และสามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบสำนวนการ
ไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรานี้ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๘/๕ เมื่อในการพิจารณาสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้
อำนาจดำเนินการต่อไปโดยถือตามรายงานการไต่สวนเพิ่มเติมหรือสั่งให้คณะผู้ไต่สวนเบื้องต้น หรือ
สำนวนของคณะอนุกรรมการไต่สวน ให้บรรดาสิ่งของหรือบันทึก รวมถึงเอกสารหลักฐานต่าง ๆ
ที่ได้มาจากการไต่สวนเพิ่มเติมได้ขออนุญาตให้นำมาใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบสำนวนการ
ไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้”

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นชอบด้วยกับสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นหรือที่ไต่สวน
เพิ่มเติมแล้ว ให้พิจารณาเพื่อมีมติว่ากรณีมีมูลให้ดำเนินการต่อไปโดยถือตามรายงานการไต่สวนเบื้องต้น
หรือสำนวนของคณะอนุกรรมการไต่สวน ให้บรรดาสิ่งของหรือบันทึก รวมถึงเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่ได้มา
จากการไต่สวนเบื้องต้นให้ถือเป็นอันใช้ได้และสามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบสำนวนการไต่
สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้”

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า มาตรา ๒๓๕ ของรัฐธรรมนูญ
ใช้คำว่า “เห็นว่าผู้นั้นมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ไต่สวน”

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๓๘/๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๘/๕ เมื่อในการพิจารณาสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้
อำนาจดำเนินการต่อไปโดยถือตามรายงานการไต่สวนเพิ่มเติม หรือสำนวนของสั่งให้
คณะอนุกรรมการผู้ไต่สวนเบื้องต้น ให้บรรดาสิ่งของหรือบันทึก รวมถึงเอกสารหลักฐานต่าง ๆ
ที่ได้มาจากการไต่สวนเพิ่มเติมได้ขออนุญาตให้นำมาใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบสำนวนการ
ไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้”

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นชอบด้วยกับสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นหรือที่ไต่สวน
เพิ่มเติมแล้ว ให้พิจารณาเพื่อมีมติว่ากรณีมีมูลตามข้อกล่าวหาหรือไม่ ในกรณีเช่นนั้นให้ถือการไต่สวน
เบื้องต้นหรือที่ไต่สวนเพิ่มเติม เป็นการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และให้ถือว่าบรรดาสิ่งของหรือ
บันทึก รวมถึงเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่ได้มาจากการไต่สวนดังกล่าวเป็นอันใช้ได้และสามารถนำมาใช้เป็น
พยานหลักฐานได้”

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ควรนำความในวรรคสอง
ที่เพิ่มขึ้นใหม่ ความว่า “ในกรณีเช่นนั้นให้ถือการไต่สวนเบื้องต้นหรือที่ไต่สวนเพิ่มเติม เป็นการไต่สวนของ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. และให้ถือว่าบรรดาสิ่งของหรือบันทึกรวมถึงเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่ได้มาจากการไต่สวนดังกล่าวเป็นอันใช้ได้และสามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานได้” ไปกำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ กล่าวว่่า อาจนำความดังกล่าวไปกำหนดเพิ่มเป็นวรรคสาม

ประธานกรรมการกล่าวว่่า หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ให้ความเห็นชอบกับสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นหรือสำนวนการไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว คณะผู้ไต่สวนเบื้องต้นจะต้องดำเนินการไต่สวนใหม่

นายภัทรหะ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่่า ความในร่างมาตรา ๓๘/๕ ที่แก้ไขเพิ่มเติม อาจไม่สอดคล้องกับวิธีการดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เนื่องจากในทางปฏิบัติคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงก่อนเข้าสู่กระบวนการไต่สวน ส่วนความในวรรคสองที่เพิ่มขึ้นใหม่ หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นชอบด้วยกับสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นแล้วถือว่่าการไต่สวนเบื้องต้นเป็นการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. การใช้ความว่่า “สำนวนการไต่สวนเบื้องต้น” จึงอาจส่งผลกระทบต่อสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้

ประธานกรรมการกล่าวว่่า การดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่วนการกำหนดให้มีการไต่สวนเบื้องต้น ก็เพื่อให้คณะผู้ไต่สวนเบื้องต้นดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นก่อนที่จะเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

นางชื่นสมน นิเวทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กล่าวว่่า ร่างมาตรา ๓๘/๒ กำหนดให้หัวหน้าพนักงานไต่สวนเป็นผู้ดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นและให้ทำรายงานการไต่สวนเบื้องต้นเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๓๘/๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๘/ ๕ เมื่อในการพิจารณาสำนวนการไต่สวนเบื้องต้น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้อำนาจดำเนินการต่อไปโดยที่คดีของบรรดาผู้ไต่สวนเบื้องต้นเพิ่มเติม หรือสำนวนของสิ่งให้โทษของบรรดาผู้ไต่สวนเบื้องต้น ให้บรรดาสิ่งของหรือบันทึกที่รวบรวมถึงเขตสรรหัดสอบสวนต่างๆ ที่ดำเนินการไต่สวนเพิ่มเติมได้ขงตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็่นอันใช้ได้และสรรพบรรดาสิ่งของให้เป็่นพยานหลักฐานประกอบสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช./ ได้ที่เห็นสมควร

ในกรณีทีคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นชอบด้วยกับสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นหรือที่ไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว ให้พิจารณาเพื่อมีมติว่ากรณีมีมูลตามข้อกล่าวหาหรือไม่

ในกรณีตามวรรคสองให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นหรือที่ไต่สวนเพิ่มเติม เป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๘/๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๘/๕ เมื่อในการพิจารณาสำนวนการไต่สวนเบื้องต้น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้อำนาจดำเนินการต่อไปโดยที่คดีของบรรดาผู้ไต่สวนเบื้องต้นเพิ่มเติม หรือสำนวนของสิ่งให้โทษของบรรดาผู้ไต่สวนเบื้องต้น ให้บรรดาสิ่งของหรือบันทึกที่รวบรวมถึงเขตสรรหัดสอบสวนต่างๆ ที่ดำเนินการไต่สวนเพิ่มเติมได้ขงตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็่นอันใช้ได้และสรรพบรรดาสิ่งของให้เป็่นพยานหลักฐานประกอบสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช./ ได้ที่เห็นสมควร

ในกรณีทีคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นชอบด้วยกับสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นหรือที่ไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว ให้พิจารณาเพื่อมีมติว่ากรณีมีมูลตามข้อกล่าวหาหรือไม่

ในกรณีตามวรรคสองให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นหรือที่ไต่สวนเพิ่มเติม เป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.”

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันพุธ ที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา

นายเผ่าพันธุ์ นวลสง

นิติกรชำนาญการ

นางสาวอัจฉรา สอนสมุทร

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นายสกนธ์ พรหมบุญตา

นิติกรชำนาญการ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการธิการ ๒

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์

